

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

63. évfolyam,
142. szám
1973.
május 16.,
szerda
Ára:
80 fillér

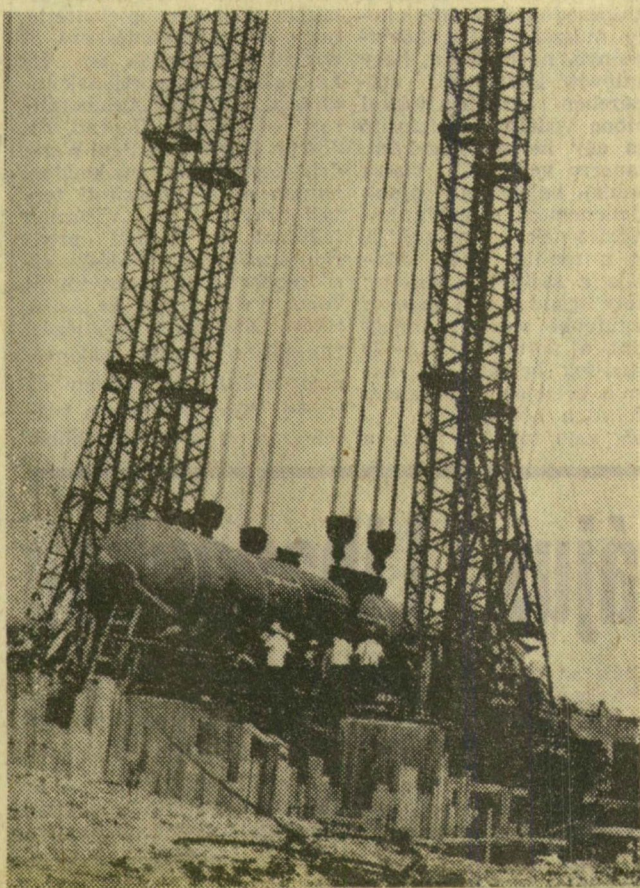
Jól fizet a szegedi olajmező

Fontos napokat él át a szegedi szénhidrogénmező: Most jutott át azon a határon, amikor már nem csupán a beruházás terveit, a tennivalókat érdemes figyelemmel kísérni, hanem a befektetett sok millió forintos emberi munka eredményeit is. Az itteni olajtermelés hetedik évében járunk, és a statisztika szerint acélban és betonban, olaj- és elektromos vezetékekben, valamint több százezer munkaóránál hosszabb ideig 3,5 milliárd forint került a földre Algyőn és környékén, a Tisza-Maros szögben. A Gazdasági Bizottság által jóváhagyott 6,5 milliárd forintos olajprogram tehát túljutott a féldőn, s hasznát, működését nem csupán Szeged és környéke, hanem az egész népgazdaság látja.

A beruházást rendszeresen figyelemmel kísérik az illetékes szervek, az olajipar szakemberei. Tőlük tudjuk, hogy a legfontosabb előirányzatot sikerrel teljesíti a szegedi olajtermelő üzem: már tavaly több mint 1 millió tonna olajat juttatott a finomítókba, valamint mintegy 700 millió köbméter gázt értékesített. A hét év termelését figyelembe véve pedig a befektetett értékkel — tehát a 3 és fél milliárd forinttal — megegyező értékű szénhidrogéntermék került ki innét. Természetesen ezt úgy sikerült elérni, hogy a meghatározott berendezések időben, vagy csekély késéssel az építők átadták rendelkezésükre. Nem érdektelen megjegyezni, hogy kitűnően működik a szeged-százhalombattai közlekedési csomópont, az Algyő-Budapest közötti földgáz-távvezeték, Szeged, Hódmezővásárhely ipari nagyfogyasztói, háztartásait a szegedi szénhidrogénmező látja el magas kalóriájú gázzal.

Algyőn több mint 400 katonát fűtnek napjainkig, amelyből százhat kettős feladatra képezték ki. A föld mélyéről a felszínre hozott olaj és gáz összegyűjtésére mintegy 400 kilométer hosszú csővezeték épült, a tankállomásokat, szeparátorokat, a főgőjtárolást mintegy 50 kilométer jó minőségű üzemű út kapcsolja össze. Napjainkban adták át rendeltetésének a nagyteljesítményű szovjet szivattyúkkal felszerelt vízszasajtó állomást, amelynek az olajtermelés szempontjából van nagy jelentősége, hiszen az Algyőn alkalmazott módszer a víz-visszasajtoláson alapszik.

A szakadatlan építőmunka közben a szakemberek módot találtak arra is, hogy korszerűsítették a terveket. Így például automatizálták a tűz olajhűtő tankállomást, s megkezdtek a telemetriai rendszer kiépítését is. Azaz hamarosan számítógépes módszerrel lehet feldolgozni az olajmező fontos adatait, könnyebb lesz az ellenőrzés, a munkaszervezés, a termelői folyamatok irányítása. Sőt, az első lépésben bevezették a gépi adatfeldolgozást, amelyet az anyagszámlálásnál, az olaj-, gáz- és víztermelés

A gázüzem mellett újabb szovjet gyártmányú leparálótornyot helyeznek el az építők

nyilvántartásában, anyagkönyvelésben, bérszámfejtésben, s a felhasznált járművek teljesítményadatainak feldolgozásában alkalmaznak. A módszer a jövőt mutatja: a beruházás 1976-ban fejeződik be, s akkor nagy részét automatizált, az emberi munkaerőt gazdaságosan hasznosító, biztonságos üzemnek kell dolgoznia Algyő térségében, amely évente 1 millió tonna olajat, 2 milliárd köbméter földgázt és többfajta szénhidrogén-származékot termel; egy évben több mint 2,3 milliárd forint értékben.

Az eddigi eredmények azt mutatják, hogy ez a jelentős, néhány tekintetben merészesnek tűnő vállalkozás — határidőre megvalósul. A gazdasági számítások szerint sikerül azt a követelményt teljesíteni (a jelenleg érvényes szénhidrogénárak szerint), hogy a 6,5 milliárd forintos beruházás befejezése után 2—5 év alatt megtérül-

jön. 1977—1986 között pedig évente 2,2 milliárd forintos népgazdasági megtakarítás érhető el segítségével ahhoz képest, ha a szegedi szénhidrogénmező termelését mondjuk importból kívánnánk beszerezni. Igaz, hogy a szegedi szénhidrogénmező az egész hazai gazdaság szempontjából fontos, de az is tény: olajtermelésünknek mindössze felét adja. Hasonló a helyzet a gáztermelésben. Az ország szénhidrogén-fogyasztása az öt éves tervben, valamint az utána jóval nagyobb ütemben nő, azaz az igények többszörösen meghaladják a termelésünk lehetőségeit. Ezért nem szabad elfeledkeznünk a Barátság-olajvezetéknek számunkra még fontosabb szerepéről, arról, hogy a szükséges létesítmények jóval nagyobb részét — úgy mint napjainkban, a jövőben is — a Szovjetuniótól kapjuk.

M. I.

Árhullám a Maroson

Szabad meder a Tisza alsó szakaszán

A korábbi csapadékos időjárás megduzzasztotta a Tisza balparti, erdélyi mellékfolyóit, köztük is elsősorban a Marost, amelyen ritkán tapasztalt gyorsaságú árhullám vonul le. A folyó magyarországi szakaszán néhány nap alatt két és fél méterrel emelkedett a víz szintje. Az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóságtól kapott tájékoztatás szerint az árhullám gyors jellemzője a rendkívül gyors lefolyás. Ez azzal is magyarázható, hogy a Tiszába törkölő áradat szabad medret talált, a Tisza így szinte magába szippantotta a Maros víztömegét. Hidrológiai fel-

mérések szerint a szegedi szakaszon a Tiszában levő vízhozamnak legalább a fele jelenleg marosi eredetű.

Kedden Makónál háromszáznegyven centiméter víz-állást mértek, ami tíz centivel alatta marad annak a szintnek, amelynél az első fokú védelmi készültséget el szokták rendelni. Erre az intézkedésre minden valószínűség szerint nem kerül sor, mert a Romániából kapott előrejelzésekből ítélve, az elkövetkező napokban legfeljebb mérsékelt emelkedés várható, s utána már tetőző szakaszához érkezik az árhullám. Makónál medréből

helyenként kilépett ugyan a folyó, de csak a laposabb, mélyebb fekvésű hullámtéri területekre hatolt be, a mezőgazdaságilag művelt földeket, amelyek a hullámtér magasabb részein vannak, a gyümölcsösöket, a veteményeket nem veszélyezteti. A jelenlegi vízállás nem sok híján három méterrel alacsonyabb az 1970. évi, emlékeztetés nagyrészt tetőző magasságánál.

A marosi áradat beömlése egy nap alatt Szegednél fél méterrel növelte a Tiszát, amelynek vízállása azonban ezzel is csak közepesen mondható.

Losonczi Pál látogatása

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke kedden Székesfehérvárra látogatott. Az államfőt az MSZMP Fejér megyei bizottságának székében Herceg Károly, a Fejér megyei pártbizottság első titkára, Takács Imre, az MSZMP Fejér megyei bizottságának titkára, Závodi Imre, a Fejér megyei tanács elnöke, Kalmár Dezső, a székesfehérvári tanács elnöke fogadta. Tájékoztatták Fejér megye és Székesfehérvár fejlődéséről, a megye fejlesztési terveiről, majd Losonczi Pál és kísérete az Ikarus székesfehérvári gyárába látogatott.

Az Ikarus gyárból Toldi József, az Ikarus vezérigazgatója, Tóth István, a fehér-

vári gyár igazgatója és Langó István, a gyár pártbizottságának titkára fogadta a vendégeket. Tájékoztatták az Elnöki Tanács elnökét a székesfehérvári gyár bővítésének terveiről, a termelési eredményekről, majd gyárlátogatásra indultak. Losonczi Pál és kísérete végignézte az Ikarus autóbuszok gyártási folyamatát, az autóbusz-szerelőcsarnokot, ahol az IK 255-ös autóbuszok az idén 2600-at gyártanak. Megtekintette a gyár új szerelőcsarnokának építkezését is. Losonczi Pál és kísérete a délután folyamán Fejér megyei Mezőszilas községbe, a Mezőföld Termelőszövetkezetbe látogat. (MTI)

Helsinki konzultáció

A helsinki nagykövetségi tanácskozás munkabizottságának keddi délelőtti ülése is eredménytelenül zárult: a 34 résztvevő ország egyike sem ajánlott áthidaló megoldást az európai biztonsági és együttműködési értekezlet 3. napirendi pontjának legvitatottabb elvi kérdésében. Diplomáciai forrásból származó megbízható értesülés szerint a holtpontról való kimozdulás érdekében a bizottság munkaszervezési újtással próbálkozik: a kulturális együttműködés témakörében javaslatokat, illetve módosításokat előterjesztett mintegy tíz ország képviselői külön ülés keretében igyekeznek egyeztetni álláspontjukat.

Mérlegen az ifjúsági törvény végrehajtása

Több mint másfél esztendője, hogy az országgyűlés — széles körű előkészítés után — 1971 szeptemberében megalkotta az ifjúsági törvényt. Hogyan halad a törvény végrehajtása, hogyan érvényesülnek a gyakorlatban a magas szintű jogszabály paragrafusai? Erről nyilatkozott Főcze Lajos, a KISZ Központi Bizottságának titkára. Emlékeztetett arra, hogy a törvény megjelenésével egyidőben a kormány két határozatban is megjelölte a végrehajtás útját, megszabta az állami és társadalmi szervezetek, valamint a vállalatok és szövetkezetek tennivalóit. Az ifjúsági törvény megjelenése óta a kormány nyolc esetben tárgyalt közvetlenül ifjúsáspolitikai kérdésekről. Határozatot hozott például a pályaválasztási tanácsadás továbbfejlesztéséről, a fizikai dolgozók gyermekeinek továbbtanulását segítő központi iskolai ösztöndíjról, az ifjúsági turizmus támogatásáról, az ifjúság kulturális ellátottságának helyzetéről.

— Tapasztalataink szerint igen öröndetes, hogy az ifjúsági törvényt követően egyre több jogszabály veszi figyelembe az új nemzedék

társadalmi belüli sajátos érdekeit. Intézkedések születtek a fiatalok lakáshelyeztetésének megújítására, módosították az ifjúsági takarékbetét-akciók feltételeit, meghatározták a munkaversenymozgalom ifjúsági formáit.

— Az ifjúsági törvény végrehajtásának érdekében minisztériumok és országos főhatóságok szabályozták végrehajtási jogszabályban, utasításban, rendeletben a felülvizsgálat alá tartozó fiatalokkal kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket. A KISZ KB Intéző Bizottságának véleménye szerint ezek a minisztériumi és főhatósági jogszabályok megfelelő módon és színvonalon foglalkoznak az ifjúsági törvény végrehajtásának feladataival, az ifjúság jogos érdekeinek képviseletével és védelmével.

Intéző Bizottságunk örömmel üdvözölte a megyei és helyi tanácsok önálló ifjúsáspolitikai tevékenységét, azt, hogy szinte kivétel nélkül vezető testületeik napirendjére tűzték az ifjúsáspolitikai helyi megvalósításának tapasztalatait, konkrét feladatterveket fogadtak el, ifjúsági felelősöket bíztak meg, költségvetésükből ifjúsáspolitikai alapot hoztak létre.

— Az ágazati jogszabályok előírásainak megfelelően megkezdődött a vállalati, szövetkezeti, intézményi utasítások, intézkedési tervek kidolgozása, illetve végrehajtása. A KISZ kezdettől fogva tevékenyen részt vett az ifjúsági törvény előkészítésében, részt vesz az azt követő állami intézkedések és jogszabályok kidolgozásában, megvalósításában, a helyi feladatok megértésében, és megszervezésében. A törvény tárcaszintű jogszabályainak kidolgozása során például a dolgozó ifjúság ötezer képviselője mondott véleményt a tervezetéről, elsősorban a jogok és kötelezettségek értelmezéséről. Az ifjúsági szövetség különböző szintű szervei közötti idejében és megfelelő módon szervezték a törvény tárcaszintű jogszabályainak végrehajtásából adódó KISZ-es tennivalókat. A törvény végrehajtásának legveszélyesebb elemeként az

Intéző Bizottság határozatban foglalta össze a KISZ-szervezetek feladatait. A különböző szintű KISZ-bizottságoknak rendszeresen, legalább esztendőnként ismerniük, magyarázniuk kell az ifjúsági törvény végrehajtásának időszaki tennivalóit, s különös gondot kell fordítaniuk a KISZ új tisztségviselőinek felkészítésére. Ugyanígy a KISZ munkahelyi szerveinek, szervezeteinek a különböző helyi fórumokon rendszeresen foglalkozniuk kell a jogszabályok rendelkezéseivel, meg kell vitatniuk a végrehajtás helyi lehetőségeit, feladatait.

A munkahelyi KISZ-szervezeteknek elő kell segíteniük, hogy a dolgozó fiatalok mind nagyobb tömegei éljenek az üzemi, szövetkezeti demokrácia adta lehetőségekkel, aktívan vegyenek részt annak közvetlen fórumain. A KISZ-szervezetek választott testületei és tisztségviselői kísérik állandó figyelemmel a fiatalok helyzetét, gondjait, igényeit; lépjenek fel azonban a gazdaságilag megalapozatlan, indokolatlan követelésekkel szemben. A KISZ-szervezetek képviselői jogok érvényesítése során bátrabban éljenek kezdeményezési jogukkal, különösen ügyeljenek arra, hogy a kollektív szerződésekben helyet kapjanak a fiatalokat jogosan megillető kedvezmények.

Az ifjúsági törvény előírásainak megfelelően a munkahelyi gazdasági vezetők legalább kétvétenként kötelesek üzemi, intézményi, szövetkezeti ifjúsági parlamenteket alkotni a helyi ifjúsáspolitikai feladatok végrehajtásáról. Az Intéző Bizottság szükségesnek tartja, hogy ezekre első ízben 1974-ben kerüljön sor. Az ifjúsági parlamentek rendszere nem teszi feleslegessé, sőt igényli, hogy a KISZ különböző fórumain rendszeresen, de legalább éventenként értékeljék az intézkedési tervekben, a kollektív szerződésekben, a szövetkezeti alapszabályokban foglaltak gyakorlati megvalósulását — zárta nyilatkozatát Főcze Lajos. (MTI)